

ผลของโปรแกรมการส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนต่อพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองในสตรีวัยรุ่น

THE EFFECT OF SELF-EFFICACY PROMOTING PROGRAM ON BREAST
SELF-EXAMINATION BEHAVIOR AMONG ADOLESCENT GRILS.

วรรณภา ปาณาธา 5337359 NSCN/M

พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: กนกพร หมู่พักษณ์, วท.ม. (สาธาณสุขศาสตร์), ปนัดดา ปรียทฤณ, วท.ม.
(วิทยาการระบาด)

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองเปรียบเทียบ 2 กลุ่ม วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความถูกต้องและความต่อเนื่องของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง เจาะจงตัวอย่างคือ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรี 2 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร แล้วคัดเลือกแบบสุ่มแบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 26 คน ได้รับโปรแกรมการส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง กลุ่มเปรียบเทียบจำนวน 23 คน ได้รับการสอนแบบสาธิตการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ระยะเวลาศึกษา 8 สัปดาห์ เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสังเกตการตรวจเต้านมด้วยตนเอง วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยโดยวิธี Mann-Whitney U test, Wilcoxon Match Pair Signed-Ranks test

ผลการวิจัย พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความถูกต้องของการตรวจเต้านมด้วยตนเองทั้งการประเมินผลครั้งที่ 1 (ในสัปดาห์ที่ 3) และครั้งที่ 2 (ในสัปดาห์ที่ 5) สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$, $p < 0.001$ ตามลำดับ) และมีคะแนนเฉลี่ยความต่อเนื่องของการตรวจเต้านมด้วยตนเองสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) แต่เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความถูกต้องของการตรวจเต้านมด้วยตนเองในแต่ละกลุ่มระหว่างการประเมินผลครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ซึ่งห่างกัน 2 สัปดาห์ พบว่าทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบมีคะแนนเฉลี่ยของประเมินผลครั้งที่ 1 ไม่แตกต่างจากครั้งที่ 2 ($p > 0.05$)

สรุปและข้อเสนอแนะ โปรแกรมการส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนในการตรวจเต้านมด้วยตนเองสามารถนำมาใช้ได้เพราะมีผลให้สตรีวัยรุ่นเกิดทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องและต่อเนื่อง ส่วนการสอนแบบสาธิตการตรวจเต้านมด้วยตนเองสามารถนำมาใช้ได้ แต่ต้องเพิ่มพูนทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเองเป็นระยะๆ อีกทั้งในการวิจัยครั้งนี้ควรเว้นระยะห่างการประเมินผลตั้งแต่ 4 สัปดาห์ขึ้นไปและควรเพิ่มเวลาศึกษานานตั้งแต่ 12 สัปดาห์ขึ้นไป เพื่อสามารถประเมินผลลัพธ์ได้อย่างชัดเจนขึ้น

คำสำคัญ: การส่งเสริมสมรรถนะแห่งตน/ การสอนแบบสาธิต/ สตรีวัยรุ่น/ การตรวจเต้านมด้วยตนเอง

THE EFFECT OF SELF-EFFICACY PROMOTING PROGRAM ON BREAST SELF-EXAMINATION BEHAVIOR AMONG ADOLESCENT GIRLS.

WANNAPHA PANARAT 5337359 NSCN/M

M.N.S. (COMMUNITY NURSE PRACTITIONER)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: KANOKPORN MOOPAYAK, M.Sc. (PUBLIC HEALTH), PANUDDA PRIYATRUK, M.Sc.(EPIDEMIOLOGY)

ABSTRACT

The present study was quasi-experimental research with a control-case design which aimed at comparing the mean scores of correctness and continuity of breast self-examination. The study sample consisted of Mathayomsuksa 5 students from two girls' schools in Bangkok Noi District and Thonburi District, Bangkok Metropolis. There were 26 students in the experimental group who received the self-efficacy promoting program and 23 students in the comparison group who received a breast self-examination demonstration. The study period lasted eight weeks. Data were collected by means of a questionnaire and an observation of breast self-examination. Mann-Whitney U Test and Wilcoxon Match Pair Signed Ranks Test were used in the data analysis.

The study findings revealed that the experimental subjects' mean scores of correctness of breast self-examination obtained at the first (Week 3) and second assessments (Week 5) were higher than those of the comparison subjects with statistical significance ($p < 0.001$ and $p < 0.001$, respectively). Also, their mean score of continuity of breast self-examination was higher than that of the comparison subjects with a statistical significance ($p < 0.001$). However, when comparing the mean scores of correctness of breast self-examination between the two groups of subjects at the first and second assessments, with a two-week interval, it was found that the mean score of the first assessment of both groups were not different from that of the second assessment ($p > 0.05$).

Based on the study findings, it is recommended that the self-efficacy promoting program should be implemented because it enhances both correctness and continuity of breast self-examination among female adolescents. Similarly, the breast self-examination demonstration can also be utilized, but there needs to be periodical skill practice to ensure the correctness of breast self-examination. Moreover, the interval between the two assessments should be longer than four weeks, and the study period should be extended to 12 weeks.

KEY WORDS: SELF-EFFICACY PROMOTION/ DEMONSTRATION/ FEMALE ADOLESCENTS/ BREAST SELF-EXAMINATION

129 pages